

Visie Muzische ontwikkeling & cultuurbeleid

1. Uitgangspunten van onze muzische schoolvisie

Binnen het ontwikkelveld “Muzische ontwikkeling” nodigen we onze kinderen uit om de muzische en kunstzinnige werkelijkheid intens te ervaren, te beleven en ervan te genieten.

Dat genieten is essentieel omdat daarin de goesting ontstaat om de ervaren expressievorm opnieuw op te zoeken, om er meer over te weten te komen of om er zelf mee aan de slag te gaan.

Via beschouwen en creëren ontdekken kinderen de eigenheid en de vele mogelijkheden van een expressievorm.

Tijdens onze muzische activiteiten moedigen we de kinderen aan om over hun muzische ervaringen met elkaar te communiceren.

Leraren reiken kinderen de taal aan, die hen helpt om die ervaringen te verwoorden, te onthouden en te borgen.

De verbeelding prikkelen vormt de basis van onze muzische activiteiten. Tijdens de activiteiten koppelen we taal, wanneer we kinderen laten fantaseren en dingen laten doen. Taal wordt gestimuleerd door kinderen nieuwe dingen te laten ontwerpen, door gebruik te maken van technieken, materialen en instrumenten en door met elkaar in interactie te gaan.

2. Waarom werken we aan kwaliteitsvol muzische onderwijs?

De leeruitkomst van ons muzisch onderwijs is:

“Kinderen genieten van kunst en expressie en leren zich muzisch en kunstzinnig uitdrukken”.

Door muzische ontwikkeling te verankeren in ons onderwijs, laten we kinderen ervaringen opdoen met materialen, gereedschappen, muzische principes en met zichzelf. Door een gevarieerd aanbod van activiteiten geven we kinderen de mogelijkheid om te ontdekken waar hun kwaliteiten/talenten liggen.

Ons muzisch onderwijs richt zich ook op de persoonsgebonden ontwikkeling. Samenwerken, overleggen, de ontwikkeling van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, genieten, voelen, ...

Omdat het vooral gaat over het opdoen van ervaringen en het ontdekken, worden de lessen muzische ontwikkeling niet getoetst, maar eerder breed geëvalueerd op basis van inzet, werkhouding en creativiteit.

Vanuit de persoonsgebonden ontwikkeling hebben we aandacht voor volgende attitudes:

- Plezier beleven aan muzische activiteiten → socio-emotionele ontwikkeling
- Leren samenwerken → relationele vaardigheden
- Expliciete uitleg durven vragen → ondernemingszin
- De betekenis van muzische woorden opzoeken via verschillende media → onderzoekscompetentie (link met mediakundige ontwikkeling – mediavaardigheid)

3. Wat bedoelen wij met kwaliteitsvol muzisch onderwijs?

De muzische ontwikkeling bestaat uit 3 delen:

- Muzische grondhouding
- Muzische geletterdheid
- Muzische vaardigheid

Met de ontwikkeling van **een muzische grondhouding** willen we kinderen een open houding laten ontwikkelen tegenover de wereld van de verbeelding, de kunsten en de expressie. Durf en nieuwsgierigheid zijn daarbij belangrijke elementen.

Om **muzisch geletterd** te worden, dompelen we onze kinderen op een gevarieerde wijze onder in de wereld van beeld, muziek, dans en drama. Zo ervaren ze de mogelijkheden en de eigenheid van de muzische talen en hun vele toepassingen.

- Beeld: vorm geven aan eigen ideeën, emoties en ervaringen door middel van de beeldtaal
- Muziek: verkennen hoe je je breed muzikaal kan uitdrukken
- Dans: verkennen van allerlei dansvormen en hoe je je met het lichaam kan uitdrukken
- Drama: je verbeelding vormgeven via stem, lichaam en/of materialen in doe-alsof-situaties

De leraren werken met elkaar samen om de kinderen gedurende hun schoolloopbaan een divers, evenwichtig en gevarieerd aanbod te garanderen.

In de lagere school maken de leraren gebruik van de leerlijn aangeboden door de gebruikte methode Muzemundo.

De leraren integreren zelf kunst en cultuureducatie in hun reguliere lesaanbod.

Om zich creatief en muzisch te uiten in beeld, muziek, dans en drama hebben kinderen een basis aan technische en instrumentele kennis en vaardigheid nodig. Deze verwerven de kinderen al doende en met de bedoeling om zich verfijnder en beter te uiten.

Muzisch vaardige kinderen zijn bereid tot experimenteren en oefenen om hun **muzische vaardigheid** te verbreden en te versterken.

4. Hoe realiseren we kwaliteitsvol muzisch onderwijs in onze school?

Om de doelstellingen te kunnen realiseren steunen wij op het leerplan ZILL.

Via beschouwen en creëren werken we aan de 13 generieke ZILL-doelen van muzische ontwikkeling.

Doorheen de hele schoolloopbaan van onze kinderen zorgen we voor een doorlopende leerlijn over de verschillende onderwijsniveaus heen.

We zorgen voor een gevarieerd muzisch aanbod in de klassen en muzisch klimaat op school dat aansluit bij de leefwereld van de kinderen.

5. Onze muzische schoolvisie “visueel” uitgewerkt

Kinderen starten in onze school als kleine rupsjes.
Onze muzische boom geeft de rupsjes de nodige en gevarieerde voedingsstoffen
om muzisch te groeien en open te bloeien in een kansrijke omgeving.
Elk op hun eigen tempo, met hun eigen mogelijkheden en talenten.

De symbolen in onze “muzische boom”:

De wortels

Onze muzische boom start vanuit de diepe wortels. Deze staan voor het kwaliteitsvol onderwijs dat wij aanbieden vanuit een gedragen visie. **Het leerplan ZILL** met de muzische ontwikkeldoelen vormen samen met onze schoolvisie de basis van onze muzische visie.

De stam

In onze school hebben we veel aandacht voor het **beschouwen** van kunst, beeld, dans, muziek en drama om zo tot verschillende impressies en inspiratie te komen om hiermee creatief aan de slag te gaan. Kinderen krijgen verschillende kansen om vanuit hun eigen nieuwsgierigheid en fantasie aan de slag te gaan om zelf muzisch te **creëren**. We laten zoveel mogelijk ideeën vanuit de kinderen groeien.

De takken

Onze muzische boom bestaat uit 8 belangrijke takken.

- ✚ **Muzisch taalgebruik:** We hebben extra aandacht voor de muzische taal. We zetten in op de specifieke woordenschat die nodig is om te praten over muzische aspecten. We geven extra taalaanbod aan de minder taalvaardige kinderen, door veel te handelen met verschillende materialen en werkvormen.
- ✚ **Samenwerken:** We geloven dat kinderen veel van en door elkaar kunnen leren. Hierdoor zetten we samenwerking en interactie centraal tijdens onze muzische lessen. We vinden het daarbij belangrijk dat de kinderen zich verbonden voelen en op een respectvolle manier met elkaar kunnen omgaan binnen een veilig klasklimaat.
- ✚ **Uitbreiden van de muzische leefwereld:** Om de muzische leefwereld van onze kinderen uit te breiden werken we vanuit hun leefwereld en interesses. We stimuleren hun verwondering zodat kinderen en leraren hun eigen talenten, smaak en voorkeuren leren kennen.
- ✚ **Bouwstenen:** We zorgen voor een rijke variatie en een evenwicht tussen de verschillende bouwstenen door geïntegreerd te werken aan muzische vorming, waarbij zowel het proces als het product centraal staan.

- ✚ **Durven:** Het is belangrijk dat kinderen weten dat ze fouten mogen maken en veel kunnen leren uit hun fouten. Daarom laten we kinderen veel uitproberen en experimenteren, zodat ze zichzelf op een andere manier kunnen laten zien. Een open houding, zich durven “smijten” en soms wel een beetje buiten hun comfortzone gaan, zijn hierbij zeer belangrijk. We stimuleren kinderen om een eigen inbreng te durven toevoegen, om zo hun muzisch proces te laten groeien.
- ✚ **Ontdekken en experimenteren:** De kinderen krijgen kansen om te experimenteren met verschillen materialen en technieken. We laten hun verschillende methodes ontdekken. Hierbij maken we duidelijke afspraken rond het gebruik en het respecteren van materiaal.
- ✚ **Plezier en genieten:** Kinderen en leraren beleven plezier tijdens de muzische activiteiten, ze voelen zich ontspannen en genieten met al hun zintuigen van de gevarieerde muzische activiteiten.
- ✚ **Evaluatie:** Kinderen leren hun eigen leerproces bijsturen aan de hand van de opbouwende feedback die ze krijgen van de leraar of van elkaar. We evalueren hierbij zowel het proces als het product.

Het fruit

De vier verschillende soorten fruit staan voor **de vier muzische domeinen**: drama, beeld, muziek en dans. Elk stuk fruit komt evenveel aan bod in onze boom en ook staan ze in verbinding met elkaar door de takken. Zo komt elk domein evenwaardig aan bod en zorgen we voor een brede en gevarieerde waaier aan werkvormen, materialen en technieken binnen elk domein.

De bijenkast

Onze bijenkast staat symbool voor ons **cultuurbeleid** op school. Buiten de school willen we onze kinderen in contact brengen met kunst en cultuur. Door als bijen uit te zwermen komen ze op hun weg verschillende muzische plaatsen, zoals musea, bioscoop, culturele centra, ... tegen. Zo geven wij als school een aanzet, zodat ze zich verder kunnen ontplooien en kunnen ervaren hoe fantastisch de muzische wereld werkelijk is.

De zon

De zon staat voor **een veilig klasklimaat en een positieve, stimulerende leeromgeving**. De warmte van de zon stimuleert de kinderen om met een goed gevoel muzisch aan de slag te gaan. De stralen van de zon verlichten de tentoongestelde werkjes in de gangen, op de speelplaats, ... van onze school.

6. Link met ons pedagogische opvoedingsproject

Onze wortel-ambitie

Onze school is een vrije basisschool met een schooleigen christelijke identiteit.

Wij bieden kwaliteitsvol onderwijs aan vanuit een gedragen schoolvisie.

Concrete muzische voorbeelden:

- Tijdens onze vieringen integreren we het muzische aspect d.m.v. toneeltjes, dans en muziek (bv. startviering, eindviering, ...).
- Tijdens de lessen godsdienst integreren we muzische vorming (bibliodrama, Godly Play, verteltafels in de kleuterschool,...).
- We vieren elke maand de jarigen.

Onze stam en takken-ambitie

Ons onderwijsaanbod is samenhangend en volledig, zodat we elk kind maximale leerkansen garanderen.

Concrete muzische voorbeelden:

- We laten de 4 muzische domeinen evenwichtig aan bod komen.
- In de lagere school opteren we voor een handleiding muzische vorming. Deze zorgt ervoor dat we de brede waaier aan doelen bereiken en dat er automatisch een verticale samenhang is tussen de leerjaren.

- Muzische vorming is niet enkel een doel op zich, maar we gebruiken het tevens als middel om andere vaardigheden te ontwikkelen (bv. liedjes in de Franse les, theaterlezen, taalspel in Talent, spellingsliedjes, ...).
- In de kleuterschool zit het muzische verweven in het volledige dagverloop (kringmoment, opruimliedje, fantasiespel in hoeken,...).
- We communiceren met de kinderen over en met kunst (kunstwerken/voorstellingen waarnemen, opera Caramba, musical, musea bezoeken,...).
- We waken erover dat het leergebied muzische vorming zijn aandeel krijgt binnen ons lessenrooster (minstens 3 uren per week).

Onze vogelhuis-ambitie

Wij willen dat elk kind zich geborgen en veilig voelt. Dialoog en verbindende communicatie zijn hierbij essentieel. Duidelijke regels en afspraken zorgen voor wederzijds respect en waardering.

Concrete muzische voorbeelden:

- In onze klassen werken we aan een positieve klassfeer en een veilige leeromgeving zodat de leerlingen zichzelf kunnen zijn en zich creatief kunnen uiten (geen individuele voorstellingen maar met verschillende groepjes samen).
- We hebben aandacht voor beschouwen en creëren (musical, musea bezoeken, beeld/dans/drama/muziek beschouwen in de klas en buiten de klas,...).
- We werken procesgericht (positieve feedback, reflecteren tijdens het proces, inspiratie halen door interactie tussen leerlingen).
- We gebruiken de muzische talenten van onze leerlingen en leerkrachten om iedereen optimale ontwikkelingskansen te bieden. Niet iedereen kan alles, maar samen kunnen we veel.

Onze vruchten-ambitie

In onze school vertrekken we vanuit de sterktes van elk kind. Respectvol omgaan met verschillen en verdraagzaamheid zijn één van onze belangrijkste waarden.

Concrete muzische voorbeelden:

- We hebben aandacht voor alle kinderen met elk hun eigen talent

(proclamatieviering 6de).

- Tijdens we eilanden (5de leerjaar) krijgen de leerlingen de kans om hun talent te tonen.

Onze nest-ambitie

Samen met ouders dragen we een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van onze kinderen. Een goede samenwerking met ouders vinden wij cruciaal.

Concrete muzische voorbeelden:

- We werken aan feesten zoals Moederdag, Vaderdag, (groot)oudersfeest, onze muzische toonmomenten (gezellig samen-zijn), schoolfeest,...
- Kunstwerken van de leerlingen worden tentoongesteld in de klas en in de school. Er wordt aandacht besteed aan de muzische aankleding van de school.
- De leerlingen ontmoeten elkaar tijdens klasdoorbrekende crea-momenten (Sint-carrousel, opendeurtje in de kleuterschool,...).
- Via sociale media delen we onze muzische werking (facebook, schoolwebsite,...) en nodigen we de ouders uit voor ons gezellig samen-zijn.

Onze handen-ambitie

Wij zijn een zorgende en warme school. Wij geloven in de groei van ieder kind.

Concrete muzische voorbeelden:

- De kleuterschool neemt muzische vorming op in hun KVS.
- De werkjes van alle leerlingen worden tentoongesteld.
- De leerlingen worden in heterogene groepen verdeeld om elkaar te stimuleren en inspireren.
- **Aandacht voor differentiatie in de handleiding muzische vorming (Periscoop).**
- Verschillende materialen aangepast aan het niveau (dikkere penselen, hulpscharen, knotswasco's,...).
- Schrijfmotorische vaardigheden op een muzische manier aanbrengen (Ik pen, krullenbol,...).
- Tijdens de proclamatie van het 6de leerjaar tonen de leerlingen hun muzische talenten (muziekinstrument bespelen, zingen, dansen,...).

7. Het cultuurbeleid in onze school

7.1 Wat betekent “een cultuurbeleid” voor onze school?

In onze school hebben we veel aandacht voor de totale en unieke persoonlijkheidsontwikkeling van elk kind. In elk kind schuilen één of meerdere talenten die we verder tot ontplooiing willen brengen.

In onze school laten we kinderen genieten van kunst en expressie en krijgen ze kansen om zich muzisch en kunstzinnig te leren uitdrukken.

Via het beschouwen van kunst en cultuur willen we onze kinderen:

- cultuurervaringen laten opdoen voor dans, drama, muziek en beeld
- in aanraking brengen met een gevarieerd aanbod van kunst en cultuur op school en in de omgeving van de school, met aandacht voor cultureel erfgoed
- laten beseffen wat de waarde van kunst en cultuur is in onze maatschappij, erover communiceren en een eigen mening verwoorden
- in gesprek laten gaan met kunstenaars, cultuurwerkers en ambachtslui
- leren waarnemen, analyseren en waarderen
- reflecteren over de eigen kunst- en cultuurbeleving

Doorheen het hele schooljaar worden muzische activiteiten ingepland. Elk feest op school wordt muzisch en/of klasoverschrijdend beleefd. Bijvoorbeeld: schoolfeest, carnavalsfeest, Sintfeest, jarigen vieren, pastorale vieringen, proclamatie derde kleuterklas en zesde leerjaar, ...

We zoeken boeiende activiteiten en uitstappen. We stimuleren de cultuurbeleving op verschillende domeinen en gaan ook op ontdekking buiten de school (musea, tentoonstellingen, voorstellingen, theater, bibliotheek, film, concerten, ...).

We zorgen voor een constructieve en fijne samenwerking met de plaatselijke bibliotheek en het cultureel centrum De Werf. Ook dankzij de samenwerking met

Hoge School Odisee kunnen onze kinderen genieten van verschillende activiteiten die georganiseerd worden door toekomstige leraren.

Leraren krijgen de mogelijkheid om via nascholingen extra kennis en vaardigheden op te doen binnen een bepaald muzisch domein of hun expertise te laten groeien. Deze professionalisering kunnen aangevraagd worden bij de directeur.

7.2 Waarom werken wij aan een cultuurbeleid in onze school?

Om kwaliteitsvol muzisch onderwijs aan te bieden in onze school, steunen wij op de vooropgestelde doelstellingen voor muzische ontwikkeling, uit het ZILL-leerplan.

Doel **MUge4** geeft ons als school de opdracht om onze kinderen diverse (kunstzinnige) cultuurervaringen te laten opdoen en te laten verwerken. Dit zowel in de school als in de nabije en ruime omgeving ervan. Door invulling te geven aan de verschillende ontwikkelstappen van dit doel en de culturele activiteiten nadien actief te verwerken, geven we ook invulling aan het generieke doel **MUge3** en de bijhorende ontwikkelstappen. Wie naar kunst kijkt, leert een kritische bril te dragen en ontwikkelt zich als kritisch reflecterend individu en inspirerend burger in onze complexe maatschappij.

Cultuureducatie is leren, creëren en inspireren.

Maar zeker ook genieten.

7.3 Hoe bouwen wij een cultuurbeleid uit in onze school?

Bij het plannen van onze activiteiten houden we rekening met de leeftijd en de leefwereld van de kinderen, het aanbod en het budget.

Bij culturele uitstappen houden we altijd rekening met de maximumfactuur.

We proberen er voor te zorgen dat elke klas jaarlijks deelneemt aan minstens 2 culturele evenementen. We leggen een culturele focus binnen de 4 domeinen per klas, waar de klasleraar rekening mee kan houden. Uiteraard kan de focus variëren naargelang het culturele aanbod van dat schooljaar.

We kunnen ook gratis met de Lijnbus, via dynamo-op-weg, naar een culturele activiteit. De klasleraar vraagt deze subsidie zelf aan.

Leraren gaan gericht op zoek naar culturele activiteiten voor hun klas. Er wordt door onze school samengewerkt met onder andere:

- Cultureel Centrum De Werf, Aalst
<https://www.ccdewerf.be/nl/>
- Utopia, Aalst
<https://utopia.aalst.be/>
- Stad Aalst
<https://visit-aalst.be/nl>
- Cultuurkuur
<https://www.cultuurkuur.be/>
- Netwerk, Aalst (Kunst en film)
<https://nw-aalst.be/>
- Opera Caramba
<https://operacaramba.be/>
- Spelenderwijs
<https://spelenderwijzer.be/sectie/op-school/>
- Odisee, Aalst
<https://odisee.be>
- ...

Klasleraren kiezen en organiseren zelf de culturele activiteiten voor hun klas.

Cultuurmomenten zijn meer dan alleen leuke uitstappen. Ze worden vooraf voorbereid in de klas en nadien volgt er een bespreking en verwerking met de kinderen.

Enkele voorbeelden van wekerend aanbod culturele activiteiten in de lagere school

Eerste graad

Reizend poppentheater Sloef

<https://www.sloef.be/>

De verteltent

<http://www.vertelleninvlaanderen.be/vertellers/guy-dani-ls>

Eco-percussie

<https://spelenderwijzer.be/aanbod/eco-percussie/>

Carnavalswerkhallen, Aalst

<https://www.aalstcarnaval.be/categorie/over-carnaval/carnavalswerkhallen/>

Cinema Palace, Aalst

<https://www.cine-aalst.be/nl>

Carnavalsmuseum

<https://www.aalstcarnaval.be/categorie/over-carnaval/carnavalsmuseum/>

Tweede graad

D'Oude Smelterij

<https://www.deproefhoeve.be/>

Chocolade workshop

Knutsel workshops

De Verteltent

<http://www.vertelleninvlaanderen.be/vertellers/guy-dani-ls>

Bezoek stad Aalst

<https://aalst.be/>

Derde graad

Toneel

Opera

De Verteltent

<http://www.vertelleninvlaanderen.be/vertellers/guy-dani-ls>

Workshops Utopia

<https://utopia.aalst.be/>

Erfgoed Aalst

<https://aalst.be/cultuur-sport-en-vrije-tijd/cultuur/erfgoed>

Focusactiviteiten per klas

OK	Muziek / Dans
K1	Muziek / Dans
K2	Drama / Muziek
K3	Drama / Beeld
L1	Muziek / Drama
L2	Drama / Beeld
L3	Beeld / Dans
L4	Beeld / Muziek

L5	Beeld / Dans
L6	Drama / Dans

8. Overzicht extra-muros activiteiten in onze school – lagere school

Schooljaar 2024-2025			
Klas	Sport	Cultuur	Andere
1 ^{ste}	Veldloop	Poppentheater Sloef Verteltent Muz.workshop : djembé Bezoek carnavalwerkhallen Carnaval in 'Oilsjt' Sintfestival (optreden: muziek)	Speel-o-theek Winterfoor FabLab Mere Dinomuseum Speelerij Nieuw Donk Berlare Papiermolen
2 ^{de}	Veldloop Jumpsy	Sintfestival (optreden: muziek) Glow (toneel) Verteltent Muz. Workshop muziek thema Sint Ridder Muis (toneel) Winter slaapt (toneel) Bezoek carnavalsmuseum	Winterfoor Bib bezoek Dinomuseum

		Carnaval in Aalst	
3 ^{de}	Veldloop Springkastelen Buurtwandeling (Strapdag)	Afvalfestival (muziek) Sintfestival (optreden: muziek) Verteltent	Bellewaerde Kinderboerderij + brood bakken Chocolade (workshop)
4 ^{de}	Veldloop Springkastelen Jump sky Buurtwandeling (Strapdag) Schaatsen (Kerstmarkt)	Workshop Isomo (beeld) Afvalfestival (muziek) Sintfestival (optreden: muziek)	Bellewaerde Workshop raketten (techniek) Bezoek aan de brandweer Bezoek Aalst
5 ^{de}	Veldloop Springkastelen Jumpsy Schaatsen Buurtwandeling (Strapdag)	Afvalfestival (muziek) Film Netwerk (Robotbroer) Toneel in CC De Werf Verteltent De voorleesbende Erfgoed voor dummies (Utopia) Sintfestival (optreden: muziek)	Bellewaerde Lego we do (Utopia) Zwerfvuilactie (Ilva) Gaia – dierenwelzijn Child Focus Workshop mediawijsheid De grote Roald Dhal koffer (Utopia)
6 ^{de}	Veldloop Springkastelen Outsider	Filmfabriek Afvalfestival (muziek) Sintfestival (optreden: muziek)	Bellewaerde Bruggen bouwen (techniek)

	Buurtwandeling (Strapdag)		Workshop basis pc + microbits
--	------------------------------	--	----------------------------------